

## A szerelem, ha könnyű

Azt mondják, nem mindenki lesz szerelmes az élete során. Akik tudják, érzik (vagy érezték valaha is), mi a szerelem, azt mondják rájuk: jaj, szegények! Merthogy nem tudják, milyen hatalmas és gyönyörűséges ajándéktól fosztotta meg őket az élet. És lehet, hogy ez így is van. Lehet, hogy valóban élnek, mint hal a vízben, boldogan, és csak halom másból ismerve a szót, nem hiányzik nekik az, amit nem tapasztaltak meg. De ők, akik nem voltak soha szerelmesek, azt sem tudják, milyen, ha a szerelem gyötrelmes, nehéz munka, milyen, ha úgy érzed, erejed utolsó cseppjét is felissza, milyen önzővé és önsajnálóvá teheti az embert. Milyen letaglózó lehet a szerelem, ha nehéz.

Mégis, akik voltak szerelmesek, tudják megéri. Mert a szerelem legszebb pillanatai – még ha oly kevés is adódik belőlük –, amikor könnyű. Ilyenkor szárnyakat növeszt, szelet fúj a szárnyak alá, felröppensz, és a teremtés öröme átjárja egész testedet és lelkedet. És a repülésed boldogsága megfertőz mindenkit, aki a közeledbe kerül. Az a valaki talán nem is tudja, mitől válik hirtelen könnyűvé, jókedűvé, mitől lesz egyszerre csak tele energiával – pedig csak annyi történt, hogy egy szerelmes ember közelében szíve-lelke átvette a boldogság energiáját, és ő maga is teremtővé válik.

Mert kinkeservesen is teremt az ember, folyamatosan azt teszi, de amikor a szerelem könnyű, önzetlen, amikor boldog, akkor a vágyak könnyen válnak valósággá, akkor önmagadon is csodálkozol, hogy nem fáradsz, vagy ha tested fárad is, ezt nem érzed tehernek, még ez is jól esik, és este, ha ágyba fekszel, könnyen szenderülsz álomba, nem terhel sem az, ami a nap során történt, sem az, ami másnap rád vár – még ha mégannyi is a teendő. Mert a szerelem, ha könnyű, akkor mindent könnyűvé tesz. Minden „problémára” tudod, hogy van megoldás, nem vesztegetsz időt jajongással, hanem nyitott fülekkel, szemekkel, érzékszervekkel jársz, és hallani, látni tudsz.

Nem, a szerelem, ha könnyű, akkor nem tesz vakká. Az önző és fájdalmas szerelem tesz azzá (csak kérdés, hogy az valóban szerelem-e?). A szerelem, ha könnyű, látóvá tesz, és a szó legigazibb értelmében alkotóvá.

És megállíthatatlanul fertőz.

Ha vagy annyira nyitott, ha bízol, akkor megérzed magadban a szerelmes ember fertőzését, és engeded, sodorjon, vigyen,



áramoljon benned, rajtad át. Hasson rád. És általa hatni tudj te magad is.

Színházról beszéltem. Színészekről, akik szerepet tanulnak, ha esik az eső, és nem kell a földekre menniük dolgozni. Azokról, akik meglelik a nap 25-ik óráját, és szerepet tanulnak akkor is, ha mégsem esik, és a földekre kell menni. Azokról, akiknek a dermesztő tragédiák próbái során sem múlik a lelkéből a kacaj, és cinkos vidám szikra csillan a szemükben. Azokról, akik a próba szünetében befalják a pogácsát, amit az egyik süített, az almás pitét, amit a másik, hozzá kávéval isznak, amit a harmadik főzött, vagy egy kupica pálinkát, amit a negyedik hozott. Elmesélik egymásnak, ha aznap bedöglött a traktor, ha kipurcant a ringli, ha odakozmált a paprikás, ha a férj lyukas zokniban ment vendégségbe – és csak kacagnak. Szerelmes emberek családja, akik alázattal hajtanak fejet szerelmük előtt, és szorgalommal alkotnak.

A színház szerelmeseiről beszéltem. Színészekről, rendezőkről, szervezőkről, fénymesterekről, házigazdákról, csoportvezetők-ről, nézőkről, és teremtésük gyümölcseiről, az előadásokról.

Temerinről beszéltem.

**Brestyánszki B. Rozi**

## Aktuális téma más szemszögből

A nagykikindai Egység Művelődési Egyesület József Attila Színtársulata Fernando Arrabal *Tábori piknik* című darabjával mutatkozott be a találkozón.

Rutinosan lépek be a temerini színházterem bejáratán. Az elmúlt napokban többször is megfordultam itt, és valahányszor betértem, új embereket ismerhettem meg, akikkel jókat beszélgettünk. Új dolgokat tanultam, új élményekkel gazdagodtam, és mindig akadt egy-két tanulság, amit mélyen elraktároztam. Ezzel a tudattal keresem fel a József Attila Színtársulat vezetőjét is, Király Sándort, aki készséggel mutatja be a társulatot, mesél az előadásról, és azokról a nehézségekről, amelyekkel az elvándorlás jelensége szembesítette a csapatot.

– A *Tábori piknik* egy antimilitáris darab, amely elítéli a háborút. A szerző a hetvenes évek elején írta a művet, amit a koreai háború szörnyűségei ihlettek. Egy fiúról szól, aki egy olyan háborúban szolgál, amelyről mit sem tud. Azt sem tudja, hogy miért kell harcolnia. A főhős szülei meglátogatják a legényt a szolgálat idején. Erről szól az abszurd stílusban íródott történet. A szerző elsődleges célja, hogy bemutassa a kispolgárok hozzáállását a háborús helyzetekhez. Némileg változtattunk a darabon, mivel mi kicsit másként látjuk a témát, mint az eredeti szövegben szereplők. Nekünk már volt alkalmunk megtapasztalni hasonló helyzeteket, és azt is tudjuk, hogy mekkora szenvedés van egy háború mögött. Valamivel tapasztaltabb kispolgárok vagyunk, mint azok, akiket a szerző megjelenített, ezért próbáltuk egy kicsit átformálni, más szemszögből megjeleníteni a történetet. Egyes poénok azért megmaradtak, mert fontos, hogy a közönségnek legyen min nevetnie. Egy

nagyon aktuális témát dolgoztunk fel, bár ez csak a próbafolyamatok elején derült ki. Februárban láttunk neki a munkának, akkor még nem sejtettük, hogy időközben ekkora aktualitást nyer a téma. Mondanom sem kell, hogy milyen rövid idő alatt készültünk el az előadással. Az időszűke miatt okosabbnak láttam egy rövidebb és egyszerűbb darabban foglalkozni, mintsem, hogy egy nagyobb feladatba fogjunk, amivel nem tudnánk kellőképpen megbirkózni. Nem volt könnyű a feladatunk így sem, mert a próbák nem olyan ütemben folytak, ahogyan azt mi szeretnénk volna. A koronavírus a mi társulatunkat is utolérte, ezért voltak kisebb megszakítások, de én elégedett vagyok. A próbák ideje alatt robbant ki a háború térségünkben. Akkor azt mondtam a csapatnak, hogy az egyik szemem sír, a másik pedig nevet. Nem értették, miről beszélek. A színháznak az a fontos, hogy egy aktuális darabot játsszon, amit mindenki megért, és ami mindenkit érdekel, de természetesen szo-



morú vagyok attól, hogy pont a háború az a téma, ami a legaktuálisabbnak számít manapság – fejt ki gondolatait a rendező, aki mindent megtesz azért, hogy közösséggé kovácsolja a környékbeli színházkedvelőket.

– Az elmúlt években nagy mértékben befolyásolta az elvándorlás a mindennapjainkat. Tíz évvel ezelőtt, amikor elkezdtem foglalkozni a csapattal, tizenhatan voltunk. Aztán nagyon megfogyatkoztunk. Ez egy nagyon nehéz időszak volt. Ekkor jöttem rá, hogy a szomszédos településeken is vannak színészek, akikkel kibővíthetnénk a csapatot, őket is bekapcsolhatnánk a nagykikindai színjátszó csoportba. Ez a folyamat pillanatnyilag is zajlik, de már van egy-két kisorozsi és szajáni színész is a csapatban. Terveim között szerepel a további bővítés. A környező településen is vannak még olyanok, akik szívesen dolgoznának velünk, és én ennek nagyon örülök. Többen erősebbek lennénk. Küldetésemnek érzem, hogy fenntartsuk a színjátszást az olyan településeken is, ahol korábban aktívan működtek az amatőrök. A csoportunk legfőbb hajtóereje a barátság, mindenkit szeretettel várunk, aki hozzánk hasonlóan szívügyének érzi a színjátszást.

A Király családban meghatározó szerep jut a színjátszásnak. A rendező felesége, **Király Annamária** is már hosszú évek óta tagja a társulatnak.

– Nagyon rövid időnk volt elkészíteni az előadást. Mint a legtöbb színjátszó csoportnak, nekünk is a próbák egyeztetése volt az egyik legnehezebb feladat, de végül sikerült. Huszonhét évvel ezelőtt, amikor összehá-



zasodtunk a férjemmel, közösen kezdtük el a színjátszást a művelődési egyesületben. A kedvencem a szavalás, szívesen vállalom szerepeket is a darabokban, de ha éppen úgy alakul, akkor a súgó vagy a kisegítő feladatait is ellátom. A *Tábori piknik* első olvasásra nagyon egyszerű és könnyed darabnak tűnt. Ahogyan egyre inkább haladtunk előre a próbafolyamatokkal, úgy döbbsentünk rá, hogy mennyi mondanivalója van az előadásnak. Minden szerep megformálása egy kihívás számomra, mert nem könnyű feladat más ember bőrébe bújni. Ezt most is így élttem meg.

A fiatalabb generációnak is van helye a csapatban. **Fazekas Vivien** két éve tagja a társulatnak.

– Már az általános iskolában is foglalkoztam a színésszel. Ez az első előadásom a csapattal. Nagyon jó hangulatban teltek a próbák, igaz rövid idő alatt kellett elkészülnünk az előadással, de élveztem. Beleélem magam a szerepembe, és úgy gondolom, hogy sikerült megvalósítanunk az elképzeléseinket. Eddig is nagyon szerettem a színészetet, de amióta tagja vagyok a csapatnak, még közelebb áll hozzám. A társulat nagyon összetartó, és nemcsak a próbákon, de azokon kívül is szívesen segítünk egymásnak. Egy nagyon aktuális témát dolgoztunk fel, amely minket, a fiatalabb generáció képviselőit is elgondolkodtat. Remélem, hogy a színdarabot a közönség is átéli, és más szempöngből is láthatja, hogy mit rejt magában egy háború.



**Tóth Dianna**

# Úgy érzem, hogy egymásra találtunk

Jankovics Andrea színművész rendezésében Molière *A tudós nők* című vígjátékával lépett színpadra a topolyai Mara Amatőr Színház társulata

Jankovics Andrea színművész még a tavalyi szajáni szemlén kinézte magának a topolyai Mara Amatőr Színház társulatát. Lenyűgözte a belőlük áradó energia, az a lelkesedés, amit ő maga még fiatalkorában tapasztalt meg az Újvidéki Színházban. A további történetek filmbeillőek: leszólította őket, és közölte, hogy szívesen dolgozna velük. Mondani sem kell, az idén fennállásának huszadik évfordulóját ünneplő társulat, aki akkor éppen rendezőt keresett, igent mondott a rendezésben szárnyait bontogató színésznő javaslatára. Andrea mesélte el őszintén a közös munka előzményeit.



– A tavalyi szemlén elmentem megnézni néhány társulatot. Számomra olyannyira bejött a topolyai trupp, hogy úgy éreztem, nagyon szeretnék velük dolgozni. Hihetetlen energiákat láttam bennük, az a lelkesedés, hogy szinte annak élünk, kicsit belehalunk, kicsit minden más nem annyira fontos, nekem rettenetesen megtetszett. Miután felajánlottam, hogy rendeznék számukra egy előadást, azonnal igent mondtak, csak még a darab hiányzott. Ennek kiválasztására két hetem volt, ez alatt az idő alatt végigolvastam azt is, amit eddig soha sem vettem kézbe. Így került a kezembe Molière kötete, és egy olyan darab, amit én még soha nem láttam egyetlenegy társulattól sem. Hozzáteszem, egyébként sem szerettem volna olyat választani, amit folyton valaki színre visz. Valami olyan kellett, ami sokszereplős, hiszen hirtelen 17-en jelentkeztek, de az is szempont volt, hogy mindenkinek legyen legalább egy kis szerepe benne. Így esett a választás *A tudós nők* című darabra Illyés Gyula fordításában. A kezdetben rengeteget veszekedtem a művel, az első olvasópróbáig húztam, pakolgattam át a szövegeket, átirógattam, hogy mindenkinek legyen mondata. Valójában teljes mértékben átírtam a Marára. A társulat tagjai pedig fölülmúlták az elvárás-

saimat, rendszeresen jártak a próbákra, tanulták a szöveget, jól fogadták azt is, amikor a Molière-technikákból csempésztünk be egy kicsit. Kiválóan vették az akadályokat, volt, aki sokat küzdött, volt, akinek egyből ment, viszont a lelkesedés nem csökkent. Élvezetes volt velük dolgozni.

*Újvidék és Topolya között csaknem hatvanöt kilométer van, ezt a távot minden egyes próba előtt meg kellett tenni.*

– Kezdetben hetente kétszer tartottunk próbákat, majd besűritettük három, négy, öt alkalomra hetente, és végül a főpróba hete volt olyan, hogy minden nap találkoztunk, ez volt a leginkább megterhelő. Vezetés közben komolyzenét hallgattam, addig is inspirálódtam, feltöltődtem. Az első próbánk november közepén volt, a bemutatót pedig





március ötödikén tartottuk meg. Időnk tulajdonképpen bőven volt, de jöttek az ünnepek, valamint a koronavírus is jócskán áthúzta a számításainkat, de szerencsére később minden zökkenőmentesen ment. Mindössze egy-két embert nem ismertem a társulattól, többségük a korábbi szemlén fellépett, így fel tudtam mérni a képességeiket. Ez már egyetlen kilépésből, mondatból is hallatszik és látszik. Úgy érzem, hogy tökéletes volt a szereposztás, noha később mondták nekem, hogy lehet, hogy cserélni kellene. Nem mentem bele, hiszen meggyőződésem, hogy azt a szerepet az a bizonyos személy igenis el tudja játszani, és lubickol benne. Nem hagytam magam rá- vagy lebeszélni, és úgy gondolom, hogy nagyon jól tettem, hiszen azok is, akik számára kihívást jelentett egy-egy szerep megformálása, nagyon jól teljesítettek, feltalálták magukat és élveztek, és számomra ez volt a legfontosabb. Öröm rájuk nézni.

#### *Szigorú rendező voltál?*

Azt mondják, hogy igazságos rendező voltam. Kiabálni nem szeretek, az nem az én módszerem. Persze, viccelődésből igen, vagy amikor laza hangulatot próbálok teremteni, de úgy gondolom, hogy valóban igazságos voltam. Kerülöm a tabutémákat, és amint érzékelttem, hogy valahol valami probléma van, valakinek valami nem tetszik vagy nem fekszik, nem szívesen csinálná, jeleztem, hogy olyan nincs, hogy elhallgatjuk, tessék azonnal szólni, hogy mindjárt meg tudjuk

oldani. Igyekeztem jól kezelni a dolgokat, és mivel pedagógus családból származom, onnan sokat merítettem, de emellett természetesen hatalmas tapasztalat volt a diákszín-paddal való közös munka is.

#### *Lesz-e folytatása az együttműködésnek?*

Bízom benne, hogy igen. Ehhez azonban az kell, hogy a szemle szakmai zsűrije ne mondja azt: *Jankovics, fejezd ezt be, és egy életre többé ne nyúlj rendezéshez.* Sajnos külső szemmel nem látom azt, amit alkottunk, ebben a darabban nagyon sok múlik a belső tölteten, azon, hogy a karakterek mennyire élednek fel a színpadon, és mennyire beszélgetnek egymással. Már felkértek egy következő rendezésre, most egy ünnepi műsort készítünk, ugyanis a Mara az idén húsz éves, és nagyon szeretnék volna, ha az idén náluk, Topolyán történik meg a szemle. Ez nem így alakult, ettől függetlenül azonban megkértek, hogy állítsunk össze egy ünnepi műsort június ötödikére, pontosan a társulat megalakulásának napjára. Egy zenés, nosztalgizós, verses estét készítünk a jubileumra. Hiszem azt, hogy jó lesz, hiszen ezzel a társulattal nem nyúlhatunk mellé. Azt, hogy mi lesz a későbbiekben, még meglátjuk, annyira megszerettem őket, hogy nem szívesen engedem el a kezüket. Úgy érzem, hogy valahol megtaláltuk egymást. Nagyon hasonló gondolkodásmódú, nyitott szívű emberek, akikkel jó együtt lenni.

**Ádám Csilla**

## Temerini színjátszás a Temerini Torna Clubban

Részletek Ádám István *Játék pirosban, fehérben, feketében* című könyvéből

Az egyesület vezetősége csakhamar szembesül azzal a ténnyel, hogy a közönség igényeit nem elégítik ki a rövid, alkalmi műsorok, ezért indítványozzák egy színdarab bemutatását (1928 táján – a szerk.). Leszögezik, hogy amennyiben a színészek a jövőben sem vállalják a szereplést, kénytelenek lesznek az újvidéki amatőröket vendégszerepeltetni. A havonta megtartott összejövetelen döntés született arról is, hogy gyermekjegyet kizárólag gyermekek és inasok kapjanak, ám segédek és 16 évnél idősebb személyek ne. Elfogadták a hirdetőoszlopok és táblák mielőbbi felállításának ötletét, valamint engedélyezték **Horváth Károly** cukrászmesternek az előadások alkalmával felállított kisebb cukrászdaszerűség működtetését.

A színészek lassan, de biztosan verbuválódnak – általában női szereplőkből van hiány –, a próbák javában folynak, ellenben a tervezett bemutatót megghiúsítja az újabb miniszteri rendelet, melynek értelmében a közeljövőben műkedvelő előadás nem rendezhető. A tilalom decemberig tart, így az óév utolsó napján Kohut irányítása alatt a közönség újabb három egyfelvonásost láthat: *A cég aráját*, *A motort* és *A nyulat*.

1929. január 6-án, a királyi diktatúra bevezetésekor a politikai pártok mellett a civil szervezeteket is feloszlatták, viszont a helyi műkedvelés

terén fél évig nem történt semmilyen szigorítás. A hatóságok június 8-án engedélyezik **Kálmán Imre** operettjének, *A hollandi menyecskének* a színpadra állítását. A meglehetősen nehéz operett nagy erőpróbát jelentett a TTC-nek. **Kohut János** rendező a táncok betanítására vendégrendezőt alkalmazott, a mesteri tudású **Magyar Zoltán** személyében. A jelenetekhez először használnak fényeffektusokat, melyek irányításával az Újvidéki Színház főkellékmesterét bízták meg. A bemutatón a negyven szereplőn kívül még mintegy ötven személy jeleskedett. Az énekszámokat **Ollinger Károly** római katolikus kántor irányítása alatt harminctagú kórus adta elő, míg a zenei aláfestést a **Búzás András** vezette tizenöt fős zenekar szolgáltatta.

Az előadás egyik külön érdekessége **Horváth Sándornak**, a zenekar egyik primásának ez alkalomra komponált TTC „megnyitó indulója”, melyhez a zongorakíséretet **Bernhard Olly**, a zenekarra való átdolgozást pedig Búzás karnagy készítette. A díszlet ezúttal is **Skrabán Endre** keze munkáját dicséri. Mind a zeneszámok, mind a szerepek tökéletes kidolgozása hónapokig eltartott, minek következtében a szereplők a darab címét a móka kedvéért „*Hollandi nagymamára*” keresztelték. A kulisszák mögött mind a próbák, mind az előadás alatt történnek előre nem látott események, amiket



A Kék postakocsi szereplői

a szereplők sokáig emlegettek. A bemutató alkalmával az egyik „glücksburgi miniszternek” elveszett a szmokingja, amit a színpalak mögött azonnal lázasan keresni kezdtek. Az utolsó pillanatban az ügyelő kétségbeesett tekintete rávetődött „Nepomuk kocsmáros” feltűnő gömbölyűségére. A gyanú beigazolódott, ugyanis Nepomuk tényleg a glücksburgi miniszter szmokingjával imitálta kocsmárosi pocakját.

A befektetett munka nem volt hiábavaló. A műbírálok szerint az előadás nivója megütötte a hivatásos színelőadások mértékét. Sok volt a vidéki látogató, a jegyek az előadás előtt néhány nappal már mind elkelték. [...]

Kohut János nyomban kiosztja a *Mágnás Miska* szerepeit, Skrabán Endre pedig elkezd a táncok betanítását és a díszletek elkészítését. A próbák zökkenőmentesek, s mire a tilalom feloldódik, jöhet a premier. A várva várt eseményről így ír a *Temerini Újság* 1932. január 10-ei száma:

„Majd három év pihenő után Szilveszter estéjén ismét kigyulladtak a TTC rivaldájának lámpái. A temerini mozi hatalmas terme zsúfolásig megtelt magyar szó, magyar nóta, magyar kultúrmegnyilvánulás és színház után áhítozó közönséggel. A közönség már este hét órakor megrohanta a pénztárt, hogy a még korlátolt számban kapható jegyek birtokába jusson... Kétfelcsengetés. A türelmetlenség által kiváltott tapsok elhallgatnak. Búzás karnagy jellegzetes alakja felemelkedik, vezénylőpálcája ütemre lendül, s elhangzik a nyitány. A függöny szétválik. Piros frakkos szereplők csoportja, gyönyörű díszletektől övezve. A nézőtéren a meglepetés moraja hullámszerűen át. Megkezdődik az előadás. Megkezdődik és folyik zökkenő nélkül, hibátlanul. Mi ez? Színház, egy falusi összeverbuvált műkedvelő társaság? Nem! Ez a kultúra és haladás szerelmeseinek egy csoportja, akik most fonnak egy újabb babérlevelet abba a koszorúba, amelyben már ott díszlik a Türi Borcsa, a Mézeskalács, a Hollandi menyecske stb. hervadhatatlan emléke. S fonnak a koszorút, amely mindig csak fényesebb és fényesebb...” [...]

Az újabb darab kiválasztása sem mindig zökkenőmentes. Kohut rendező a hatezer dinár költségvetésű *Kék postakocsi* próbáit kezdi el, de már a szereposztáskor adódnak nehézségek. Nehéz megfelelő számú női szereplőt toborozni, ezenkívül az egyesületen belül akad egy csoport, aki bojkottálja a rendező munkáját. Ők a *Csárdáskirálynő* című operett színpadra állításáért szállnak sikra. [...]

„A szereplőkről kritikát írni igazán nehéz... Nem tudjuk, mit mondjunk róluk, hogy kifejezéshez jutassuk azt a meleg szeretetet, azt a határtalan lelkesedést, amellyel a világ elé szeretnénk őket

állítani, hogy ismét itt vannak ők, nem kimélték fáradságot, munkát, az utolsó két hétben éjt nappallá téve minden igyekeztüket egybetették, hogy egy estére elfeledtessék velünk mindent, ami fáj, bűt, bajt, bánatot, egy estére kiragadjanak bennünket a sívár, komor, gondterhelt hétköznapokból, piros ünnepnapot varázsoltak elénk, egy estére megtanítottak bennünket ismét szívből örülni és gondtalanul kacagni. Azért nehéz kritikát írni róluk, mert egymás után kell velük foglalkozni, holott együttesen zártuk őket szívünkbe.” (*Temerini Újság* 1933. január 8.) (A *kék postakocsi* c. előadásról – a szerk.) [...]

A TSK színészgárdája pünkösdi vasárnapján (1936-ban – a szerk.) zsúfolt ház előtt bemutatja **Kacsóh Pongrác János vitéz** c. operettjét, amit pár hétre rá megismételnek. Az újvidéki *Dan* szerb nyelvű napilap elismerően ír a temerini műkedvelők tevékenységéről. A darab érdekessége, hogy János vitézt ezúttal női szereplő, **Tényi Teca** alakította.

„Ezt a darabot választotta ki a TSK akkor, amikor igazolnia kellett, hogy nemcsak impulzust adott a vajdasági magyar műkedvelő színjátszásnak, hanem még mindig az élen halad. Nem csak tartani bírja az általa diktált tempót, a nívót, de még fokozni is.”

Ezekkel a felemelő mondatokkal zárjuk a temerini színjátszásról szóló sorozatunkat, ám itt a történet nem ér véget, sőt... Aki nem hiszi, járjon utána Ádám Istvánnál (a könyveiben vagy személyesen). © – a szerk.



János vitéz szerepében Tényi Teca

# Ma a Találkozó színpadán

Vége? Még neem!

**El se hisszük, hogy a szemle utolsó, előadásokkal teli napjához érkeztünk. Ma Muzslya, Tóba és Kupuszina veszi be a temerini színháztermet és a Szirmait. Tóbáról és Kupuszínáról már régi ismerősöket köszönhetünk, arról nem is beszélve, hogy mindkét csapat ismert és szeretett a vajdasági közönség körében, hiszen rendszeresen viszik a saját településükön túlra az előadásait. Muzslya 2013-ban volt utoljára a szemlén, de Kósa Zoltán minden erejével rajta van a társulat újjáélesztésében, a decemberi évadnyitón jelenetet rendezett, amellyel próbáltak társulattagokat toborozni. Hogy ez hogyan sikerült, arról majd kifaggatjuk Zoltánékat.**

## A Muzslai Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület színjátszó csoportja, Muzslya



Egyesületünk a háborút követően, 1947-ben alakult meg Petőfi Sándor Kultúr Egyesület néven, és erre az időszakra vezethető vissza a színjátszó szakcsoport önállósulása is. A színjátszásnak nagy hagyománya volt ekkor már Muzslyán.

Az egyesület megalakulásának első éveiben a színjátszók voltak a legaktívabbak. 1949-ben saját bevételükből sikerült a falu központjában egy épületet megvásárolniuk, és önkéntes munkával úgy rendbe hozniuk, hogy az egyesület tevékenységének megfelelően. Az előadások, rendezvények és bálók szervezése által befolyt bevételt az egyesület tevékenységére és a körülmények javítására fordították.

Művelődési egyesületünk azzal büszkélkedhet, hogy négyszer volt házigazdája a Durindó népzenei szemlének (1977, 1987, 1997 és 2014) és kétszer a Gyöngyösbokréta néptáncszemlének. Ugyancsak kétszer voltunk házigazdái a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozójának (1999 és 2009).

## A társulat eddigi díjai a Találkozón:

1998 – Pataki László-díj a Petőfi Sándor Művelődési Egyesületnek *A nyitott ablak* c. legjobb hagyományos keretek között megvalósított előadásáért.

2009 – Berta Ferenc-díjat érdemelt ki a muzslyai Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület

## A Muzslai Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület színjátszó csoportja bemutatja:

Győry Domonkos: *A szivaros* (50')  
Abszurd tragikomédia

## Szereplők:

Szivaros – Kósa Zoltán  
Másik – Sárkány Zoltán

**Rendezte:** Kósa Zoltán

**Rendezőasszisztens:** Molnár Lábadi Csilla

**Hang és fény:** Zsáki Ervin

**Technikai munkatárs:** Zombori Tibor

**16 éven aluliaknak nem ajánlott!**

## A Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportja, Tóba

Több éve jelen vagyunk az amatőr színjátszók találkozóján. Valamennyi díjat sikerült eddig elnyerni. Vajdaság-szerte ismertek vagyunk a magyar közösségben, mivel sok helyen felléptünk már. A közönség szívesen fogadja előadásainkat.



## A társulat eddigi díjai a Találkozón:

2009 – Ferenczy Ibolya-díjban (a legjobb női főszereplő) részesült Lackó F. Erzsébet, Kató szerepének megformálásáért a Békeffi István – Stella Adorján *Jöjjön elsején!* című előadásban

2010 – Közönségdíj Illyés Gyula *Tüvé-tevők* című előadásért. Rendező: Tóth János.

2011 – Közönségdíj Török Rezső *Mennyaszszonytánc* című előadásért.

2013 – Szilágyi László-díjat (a legjobb férfi főszereplő) Slómó megformálásáért Szántó Tivadarnak ítélte oda a zsűri. A kiváló alakítást a *Kilencen mint a gonoszok* című előadásban nyújtotta. Ezenfelül Nagy István-díjban részesült (legjobb férfi mellékszerepért) Baka András, aki Franklin Benjamin szerepébe bújt ugyanebben az előadásban, valamint a Közönségdíjat is hazavihették ebben az évben is.



2014 – Nagy István-díjat kapott Laboda Péter szerepéért Ferkovics József a *Naftalin* című előadásban.

2016 – Pataki László-díjban részesült a színjátszó csoport a legjobb hagyományos keretek között megvalósított előadásért, a *Viaszkvirágért*. Ugyanebben az évben Ferenczi Ibolya-díjjal térhetett haza Lackó Farkas Erzsébet, a tóbai társulat tagja a *Viaszkvirág* című előadásban Mári szerepének megformálásáért.

2017– Garay Béla-díjat érdemelt ki a csoport a közösségteremtő tevékenységéért.

2018 – A zsűri Összefogás díjban részesítette a tóbiaikat az *Indul a bakterház* című darab igényes kivitelezéséért.

2019 – A zsűri Magyar Piri-díjjal tüntette ki Lackó Farkas Erzsébetet, a tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportjának tagját a *Meghalsz, Banya!* című előadásban a Banya szerepének megformálásáért.

2021 – A zsűri 2021-ben a legjobb férfi főszereplőnek járó Szilágyi László-díjjal Szántó Tivadar tünteti ki, a tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportjának tagját a *Ganédomb* című előadásban nyújtott alakításáért, Jóska szerepének megformálásáért. Rendező: Lackó Farkas Erzsébet.

### A tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportja bemutatja:

Karinthy Frigyes: *A bűvös szék* (55')  
Komédia

#### Szereplők:

Miniszter – Lackó Farkas Erzsébet  
Államtitkár – Szántó Tivadar  
Szív Sándor – Kiss Zoltán  
Kállayné – Tóth Anna  
Fulda – Samu Tibor  
Berta – Palatinus Melinda  
Dóra – Szabó Melánia  
Marcella – Sirovica Erzsébet  
Hordár – Baka András  
Géniusz – ifj. Detki Antal

**Rendezte:** Lackó Farkas Erzsébet

**Díszlet:** Baka András

**Technika:** Kiss Zoltán

**Súgó:** Bokor Vivien

### Petőfi Sándor Művelődési Egyesület, Sturcz József színjátszó csoport, Kupuszina

Kupuszinán (Bácskertesén) mindig kedveltek voltak a népszínművek, színdarabok, operettek és zenés estek. Az első műkedvelő előadást 1919-ben rendezték meg, és osztat-

lan sikert aratott. A *Cigány* című három felvonásos dalos népszínművet **id. Sturcz József** rendezte, az előadásra a Bocsa-féle vendéglőben került sor. Talán ezek lehettek az első jelei annak, hogy Kupuszina népe igencsak érdeklődik az amatőr színjátszás iránt és hogy ennek a kis falunak még sok kitűnő amatőr színjátszója lehet. A színjátszó szakosztály legnehezebb időszaka az 1924–1947-ig tartó évek lehettek, mivel ebben az időszakban nem rendelkeztek művelődési otthonnal, sem pedig nagyobb teremmel. Az 1996 óta megrendezésre kerülő Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók találkozóján minden évben szerepelnek a kupuszinai műkedvelők, és az évek során több rangos elismerésben is részesültek. A faluban ötször szervezték meg eddig a Találkozót. 2015. augusztus 19-én, Budapesten a Sturcz József színjátszó csoport átvehette a Külhoni Magyarságért Díjat.



### A társulat eddigi díjai a Találkozón:

1998 – A *Mágnás Miska* című előadás fődíjas lett (vendégszerepelhetett Zsámbékon), Molnár József a rendezésért Garay Béla-díjas. A legjobb női epizódszerep díját Dienes Koleszár Valéria érdemelte ki.

1999 – Tersánszky Józsi Jenő *Kakuk Marci* című énekes vígjátékában nyújtott alakításért a legjobb férfi epizódszereplő díját Péter István, a legjobb női epizódszerep díját pedig Dienes Koleszár Valéria érdemelte ki.

2000 – Szigligeti Ede *A cigány* című népszínművének előadásáért a csapat megkapta a Közönségdíjat, valamint Péter István a legjobb férfi főszereplő díját.

2001 – Kálmán Imre *Csárdáskirálynő* című operettje Pataki László-díjat érdemelt ki a legjobb előadásért, valamint kivívta a Közönségdíjat is. A legjobb férfi főszerep díját Molnár Oszkár, míg a legjobb női főszereplőnek járó díjat Dienes Koleszár Valéria érdemelte ki. A legjobb férfi mellékszereplő Molnár József lett.

2003 – Görgey Gábor *Szexbogyó* című bohózatának színreviteléért Garay Béla-díjat érdemelt ki a csoport. A darabban nyújtott alakításáért a legjobb férfi főszereplőnek járó díjat Toldi István vihette haza.

2004 – A Huszka Jenő – Martos Ferenc szerzőpáros által írt *Gül Baba* című előadásért a társulat a Közönségdíjat érdemelte ki.

2005 – Fazekas Mihály – Balogh István *Ludas Matyi* című darabjában nyújtott alakításáért a legjobb férfi főszereplő díja Molnár Oszkárt illette meg.

2007 – *A Francia szobalány* (Jacques Deval drámája) című előadásból Molnár Oszkár kapta a legszebb színpadi beszéd díját.

2008 – Brandon Thomas *Charley nénye* című előadás közönségdíjas lett. A darabban nyújtott alakításáért a legjobb férfi főszereplő díja Molnár Oszkáré lett.

2010 – Móricz Zsigmond *Egérfogó* című előadásából Guzsvány Flóra kapta a legszebb színpadi beszéd díját.

2011 – Arthur Freed – Nacio Herb Brown *Ének az esőben* című előadásában nyújtott alakításáért a legjobb férfi mellékszereplő díját Guzsvány Attila érdemelte ki Cosmo szerepéért.

2012 – *A játék újra él!* című előadásáért a Közönségdíjat vihette haza a csapat, melyet Molnár József rendezett.

2013 – *Az Én és a kisöcsém*ben nyújtott alakításáért Kata szerepének megformálásáért Dienes Blanka vehette át a legjobb női főszereplőnek járó díjat.

2014 – Molnár József rendezésében Kálmán Imre *Marica grófnő* című előadásáért Pataki-díjban és Közönségdíjban is részesültek.

2016 – A Szilágyi László-díjat Molnár Oszkár nyerte a *Van, aki forrón szereti* című előadásban Dzeri szerepének megformálásáért, valamint hazavihették a Közönségdíjat is.

2017 – A csoportot Pataki László-díjjal tüntette ki a zsűri a találkozójában megvalósított előadásáért, Gosszé Endre *Trezka* című darabjáért, melyet Molnár József állított színpadra.

2018 – Pataki László-díjat érdemelt ki a találkozójában megvalósított előadásáért az *Egy bolond százat csinál* című előadásukért, melyet Molnár József állított színpadra, emellett a zsűri a legjobb férfi főszereplőnek járó Szilágyi László-díjjal tüntette ki Molnár Oszkárt az előadásban Suarez Rodrigo gróf és Dömötör, a főpincér szerepének bravúros megformálásáért, valamint a legjobb női mellékszereplőnek járó Magyar Piri-díjat a zsűri Kiss Katalinnak Zsanett, a főlakáj szerepének megformálásáért adta.

2019 – Pataki László-díjat érdemelt ki a találkozójában megvalósított előadásáért, a *Tuladunai* című darabért, melyet Molnár József állított színpadra, valamint Ferenczi Ibolya-díjat kapott Csernai Panna Évi szerepének megformálásáért.

2021 – A zsűri közösségteremtő tevékenységéért Garay Béla-díjjal tünteti ki a kupuszinai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Sturcz József színjátszó csoportját.

### A Sturcz József színjátszó csoport bemutatja:

Nóti Károly – Fényes Szabolcs:

*Nyitott ablak* (120')

Vígjáték

### Szereplők:

Polgármester – Zsivu Péter

Polgármesterné – Limburger Georgina

Piri, a leányuk – Tadián Viola

Erzsi, szolgálólány a polgármesteréknél – Csernai Panna

Marcsa, szolgálólány a polgármesteréknél – Guzsvány Jázmin

Joli, színésznő az orfeumból – Molnár Csilla

Novotni, rezervista – Molnár Oszkár

Károly, közlegény – Kiss Gábor

Órnagy – Tumbász Dávid

Tamássi hadnagy – Tadián Zsolt

Ezredorvos – Molnár Péter

Órmester – Limburger Dávid

Zászlós – Molnár Péter

Sramek, városházi fogalmazó – id. Balog Tibor

Gólya, városházi altiszt – Magyar Péter

Kovács – Magyar Péter

Kovácsné – Dubacz Éva

Sámson főpincér – Szilagyev Dániel

Bakák – Guzsvány Viktor, Szilagyev Dániel, Tumbász Leonárd

**Rendezte:** Molnár József

**Zenei rendező:** Dienes László

**Koreográfus:** Tót Zsaklina

**Díszlet:** Tót Zsaklina, id. Balog Tibor

**Jelmez:** Kiss Katalin

**Tehnika:** id. Balog Tibor

**Súgó:** Kiss Katalin, Molnár Dénes

**Ügyelő:** Balog Valéria

**Háttertechnikusok:** Tót Zsaklina, Kiss Mihály, Magyar Péter, Csernak László, Balog Tibor, Kugli Kornélia

**Zenészek:** Dienes László, Koleszár Nándor

## Háborúzunk, piknikezünk

A nagykikindai Egység Művelődési Egyesület József Attila Színtársulata *Tábori piknik* (írta: Fernando Arrabal) című előadásának zsűrizése

**A darab háborús színtéren játszódik, abszurd stílusban mutatva meg egy háború értelmetlen mivoltát. Dermesztő megtudni az alkotóktól, hogy amikor elkezdték próbálni az előadást, még nem volt ilyen kiélezett a szituáció Ukrajnában.**

**Virág Kiss Anita** szervező, a VMML munkatársa gratulált a játszóknak, majd az értékelést **Balázs Áron** indította. „*Elég rövid idő telt el a tavalyi szemle óta, tavaly ősszel volt megrendezve Szajánban, ahol szintén részt vettetek. Hogy ment a felkészülés?*” A 25. Színjátszó Találkozó közönségszavakban és vendégszereplési jutalomban részesültek Czákó Gábor *Disznójáték* című előadásukért. Erre válaszolva **Király Sándor**, az előadás rendezője összefoglalja a társulat elmúlt hónapjainak történéseit. Szabadkán jártak vendégszerepelni a Kosztolányi Dezső Színházban, ezután lebetegedtek, februárban csupán két próbát tudtak tartani, színészcsere és egyéb bonyodalmak színesítették a rövid próbafolyamatot.

„*Mindenesetre nagyon tetszik a darabválasztás!*” – folytatta Áron. „*Ha szabad, én mint színész szeretnék beszélni... Tudom, hogy kevés volt az idő, és tudom, hogy nem sikerült annyira kidolgozni az előadást, bejatszani a dolgokat. A szünetek picit zavartak. Sokszor olyan néma csönd van, vagyis nem azt láttam, hogy a színész visz magában egy problémát, hanem megtörténik a cselekmény, és utána jön a szöveg. Nekem ez sokszor megakasztotta a dolgokat. Más: a zenével, az effektusokkal kapcsolatban, azt volt az érzésem, hogy nem forrt össze az előadással.*” A rendező magyarázata szerint technikai malőr okozta ezt a szétesettséget.

Áron folytatta. „*Veszélyes helyzet... azt láttam, hogy adódik egy szituáció, ahol el kéne dönteni, ki húzza fel a gázmaszkot... és azt látom, hogy a hajaddal foglalkozol* (szólítja meg az egyik szereplőt – a szerk.). *Apróság, de az ilyen dolgokra figyeljete!*” Összességében elégedettségét és tetszését fejezte ki, csak a gördülékenységre hívta fel ismét a figyelmet.

**Brestyánszki Boros Rozi** vette át a szót. „*Lehet, hogy nem gondoltatok rá, de a szövegnek nagyon nagy aktualitása van. A legpacifistább háborús történet, amit láttam. Igaza van Áronnak, hogy az előadás legnagyobb problémája az, hogy tempótlan, kilyukad. És nem az volt az érzésem, hogy nem tudjátok a szöveget... ti tudjátok! Ha tempósabbak a jelenetek, és hosszabbak a néma részek, akkor egy briliáns kis remekművet lehet csinálni. Pörgessétek fel alkalmanként! Például a bombázós jelenet: mindkettő szereplő bejeds. Akarom látni azt a pillanatot, amikor megijednek, de másként ijedjenek meg mindketten. Lehet, hogy az egyik spatben (késéssel) reagál... Vagy akarom látni azt a pillanatot, hogy akkor mit csináljunk? Látni szeretném a cinkösséget a szemükben! És ha ilyenekkel meg van töltve, akkor az már nem szünet, így már nem lesz üres. Egyébként nagyobb, merészebb váltásokkal, több árnyalatát tudjátok megmutatni a karakternek, így izgalmasabbá válik a figura. Az a jó, ha megtaláljátok*

*ezeket az árnyalatokat, hogy ki milyen lehet, attól függ, hogy milyen szituációban van.*” Még kaptak néhány hasonló személyre szóló tanácsot a színészek, a továbbiakban dicsérte a kellékeket, elemeket. Viszont kitért néhány alakításbeli problémára, mint például zsebre tett kéz a színpadon, vagy a táncbetét, ami nem ritmusra történik, valamint technikai dolgokra is, mint a hangerő növelése és a mondatvégek kimondása, artikulált befejezése.

„*A zenével kapcsolatban... Megindul a legelején, jön a lövöldözés. Erdemes volna találni egy lövést, amiből érzé-*



kelem, hogy ez a csata vége, az utolsó. Így az történik, hogy már csönd van, és fokozatosan megyek előre. Valahogy össze kellett volna fésülni az egészet, hogy ebből jöjjön a jelenet. És a végén a keringőt, a ti halálotok után akasztanám meg. A beakadt zene nekem az előadás végét jelenti. Ez csak egy javaslat. Egyébként minden évben csodás szöveggel érkeztek" – jegyezte meg Rozi is Áronhoz hasonlóan.

**Táborosi Margaréta** folytatta. „Csapatotok egy részével volt szerencsém többször is dolgozni. Ott indítanám, hogy Sándor mindig megtalálja a legizgalmasabb szövegeket...”

A beszélgetésből kiderül, hogy az Újvidéki Színház 1972-ben játszotta a színdarabot, és később a Kosztolányi Dezső Színház is felvette repertoárra a saját társulatával.

„Van egy ilyen remek szöveg, amit megtalálsz, és minden évben nagyon jó szöveggel dolgoztok, és te nem adod alább! Azt gondolom, hogy nagyon szófogadóak a színészeid, szépen vezetted őket! De egy kicsit szabadabban is engedhetnéd őket... Ritkaságszámba megy, hogy kialakítottál magadnak egy bázist” – dicsérte Sándort, majd a színészekhez szólt: „Nem csak azt lehet mondani, ami le van írva. Ha van egy cselekvésetek, amiben érzetben már ott tartotok, hogy megszólalnátok, de nincs rá szöveg, nyugodtan könnyítsétek meg a saját dolgokat, tegyetek bele egy indulatszót vagy egy nemet, egy tesséket, bármit! Ezt salátaszövegnek hívjuk! Nyugodtan tegyetek bele ilyeneket, hogy természetesebb legyen a játék. Ezeket használjátok, áramoltassátok a szövegeket.” Margaréta szintén szóvá tette az előadás gördülékenységének hiányát, aminek kiküszöböléséhez a „Mickey Mouse próbát” javasolta, ami annyit jelent, hogy a teljes előadást le kell játszani



felpörgetve, ez segít természetesen kiiktatni a felesleges szüneteket. „A virágos rész nagyon szép volt, azt egyedül mondtad jó tempóban, az előadás részében ez nem jó. A többi részbe kellett volna bele tenni, félelmet, aggodalmat... De az gyönyörű volt!” – dicsérte Csikos Dávidot. „Továbbá az a sok virág beleszúrva a földkupacba, főleg, hogy mi történik mostanság, és ti is csak eldőltek a gázban... na, itt lehetne kicsit több időt hagyni, és a rendező koncepcióját megmutatni. Nem az a lényeg, hogy a bombától meghalunk, hanem hogy látjuk a szeretteinket meghalni. Mert akkor értjük meg, mennyire fölösleges ez a háború... Szép volt a végkép, látni a káoszt, a piros szín dominanciáját! Nem féltelek benneteket. Ahogy látom, hogy épültök, az nagyon biztató.”

A zsűri értékelése után **László Sándor** ezúttal sem hagyta méltatás és tanácsok nélkül a társulatot, a szünetek létjogosultságról és a kitöltött szünetek jelentőségéről beszélt. „A szüneteknek igenis helye van, de a megtöltött szüneteknek! Ott van az ideje, de nem volt időtök dolgozni azokon. Legalább annyit kell, ha nem többet, mint a szöveges részekben. Az abszurd lényegét épp ott tudja megvalósítani a rendező meg a színész. Mégér egy misét, hogy kitáljátok, a szünetek miről szólnak. Úgy tudjátok a szüneteket megtölteni tartalommal, hogy gondoltok valamire. Nem baj, ha az abszurd kicsit beteges. Bánáti lévén büszkeséget érzek, hogy egy bánáti társaság feláll a színpadra, és gyönyörűen irodalmi nyelven szólalnak meg. Nem „ö”-znek, pedig „ö”-vel a szánkban születünk. Szép, tiszta, precíz munkát végeztetek ilyen rövid idő alatt! Csak gratulálni tudok” – zárta a zsűrizést László Sándor.



**Nagy Karina**

## Az igaz szerelem győzelme sok-sok „tudós” nő felett

A topolyai Mara Amatőr Színtársulat Molière *A tudós nők* című előadásának zsűrizése

A Találkozó hatodik versenynapját a topolyai Mara Amatőr Színház zárta egy fergeteges vígjátékkal, Molière szövegét, *A tudós nőket* vitték színre, melyet Jankovics Andrea rendezett. Elsőprő energiával játszottak, a közönség pedig végig vette a lapot, s azt hiszem, egy igazi színházi élménnyel távozott mindenki a nézőtérről.

**Brestytánszki Boros Rozi** kezdte az értékelés egy óriási Woóoow-val.

„Kicsit rossz értelemben vagyok elfogult veletek, mert nagyon magasan van nálatok a lé, amit minden évben kutya kötelességetek megugrani, s most is megugrottátok. Elképesztő ez az előadás. Mindenkinek ugyanannyi ideje volt előadást készíteni az előző találkozó óta, úgy-hogy tényleg csak annyit tudok mondani, le a kalappal.”

Elmondta, hogy az előadás nyelvezete olyan, ami nem enged meg semmilyen improvizációt, ezért a szöveget tökéletesen tudni kell, s ebben sem volt hiba, valamint a tempók, a ritmusedzés is nagyon jól működött. A tér nem volt túl előnyös, s a szöveg eleve nehezen érthető a köznyelv számára, itt ráadásul visszhangzik is, ezért amikor bepörögtek a szereplők, akkor a hang elszállt, s a közönségnek nagyon kellett fülelnie, hogy elcsípjék, mit beszélnek a színpadon. Kérte, hogy az érthetőségre figyeljenek jobban oda.

„Bevallom őszintén, én itt azért leszek fizetve, hogy felolvassam nektek, amiket előadás közben írtam, s most elfelejtettem egy idő után írni. Elmesélek egy személyes történetet. Nekem is van színészi múltam, statisztáltam többször, s volt egy előadás, ahol lovat játszottam, fel-tupirozott frizurával. Hát ahogy látom, nektek sem egyszerűbb ezt lebontani. Itt emelném ki, hogy a frizurák, jelmezek és a smink is zseniális volt, valamint a képi világot is csak dicsérni tudom” – mondta Rozi.

Véleménye szerint a tudós nő karakterének kinézete picit kilógott, túl mai volt a jelmeze, a haja. A többieké mind elemelt, amibe még a nőkön szereplő nyakkendő és nadrág is belefért, de valamiért a tudós nőé nem. Nagyon szépnek találta a fiatal lány és testvéreinek figuráját, az inast, s a három kislányt is, valamint az Ámort játszó kisfiút is.

„Karcsi bácsit (Sörfőző Károly) is megdicsérem: van egy figurád, ami alkalmanként visszaköszön, mégis hozol bele új színeket.





*Szépen működnek a poénjaid is, s együtt is tudtam veled érezni” – mondta Rozi.*

**Táborosi Margaréta** is nagyon gratulált a csapatnak megjegyezve, hogy **Jankovics Andrea**, aki az előadás rendezője olyan szöveget talált, ami megadta a Marának azt, amit szeretnek, azaz az igazi színházat, ahol játszani lehet a színpadon. Mint mondta, ezt abból is érezni lehetett, hogy „színházzzag” volt a levegőben.

*„Mert a színháznak van egy szaga, illata. Hajlakk, smink, mosott jelmez illat, amit ahogy hátul elsuhanunk, éreztem. Bentréfentes információkat elcsíptünk, így tudjuk, hogy egy próbákra bejáró kisfiú végül bekerült az előadásba, koncepcióvá vált, nála volt a szerelem nyila, amivel mindenkit eltalál, s ezt nagyon aranyosan csináltad. S óriási csattanó, amikor a mamát eltalálja a nyíl, s rögtön utána azt mondja: rendben papa, igazad van” – tette hozzá.*

Néhány észrevétele volt még csak, a habos-babos „emancipuncik” karakteréhez nem illett, hogy az idősebb lánytestvér himzett, hisz ő egy szellemi partnert játszik, s a himzés nem segíti a karakterét. Nagyon tetszett neki, ahogyan **Jankovič Edit** karaktere először letámadta **Bogárdi Zsolt** karakterét, aztán szépen sorban minden férfit. Kérdésként fogalmazódott meg benne, miért nem **Menderi Zsolt** játszotta Klitander szerepét, hisz magasságban és korban is jobban hozzá illett volna. A magyarázatot is megkaptuk: az akrobatikus mozdulatokat Menderi könnyedén megoldotta, illetve egy ideig bizonytalan volt, hogy kilép-e a csapatból vagy nem. A székel együtt színpadra zuhanás, mint Margaréta fogalmazott, bravúros volt. Furcsállotta viszont, hogy mint inas picit szemtelenül viselkedik munkaadóival, egy úri családban elvileg ez nem lenne megengedett. Ha viszont tőle elfogadják, hisz művelt, olvasott, akkor jobban ki kellett volna hangsúlyozni, erősíteni azt, hogy

ő már mindent megengedhet magának. Margaréta számára nagyon szimpatikus ötlet volt, hogy a sok habos-babos női karakter között a lázadást egy bakancsos fekete jelmezzel jelezték csak.

*„Még egy valamin érdemes lenne elgondolkodni. Amikor a 40.000 frank veszteséget említik a levélben, akkor nem reagáljátok le, hogy ez sok vagy kevés, s én mint néző nem tudom, hogy ez mennyire sok pénz vajon. Egy mosoly nem biztos, hogy elég, picit több reakció kellene. S végül még egyszer szeretnék benneteket megdicsérni, hogy ezt a szöveget ilyen jól megtanultátok, de én is megjegyzném, hogy az érthetőségre figyeljetek oda” – zárta értékelését Margaréta.*

**Balázs Áron** is dicsérettel kezdte:

*„Tudom, hogy nagy fába vágjátok a fejszét, s sikerült kidöntenetek azt a bizonyos fát. Élt a darab a színpadon. Nincs túl sok észrevételem, csak néhány apróságra szeretném felhívni a figyelmeteket. Én is az érthetőséggel kezdeném. Muszáj hallanunk mit mondtok: Dóri (Fekete Dóra), nálad a mondatvégek elvesznek. Ha le-*



*ejted a mondatok végét, akkor elszalad mellettünk a mondat értelme. Vagy a szakácsnő, amikor gyorsan beszél, szintén megtörténik, hogy nem értem. Az intenzitás nem mehet a szöveg kárára, mert jó szövegeid vannak."*

A hármastézésre tett egy észrevételt, ami attól, hogy egy leválasztott jelenet, s a színészek a közönség felé játszanak székeken ülve, tehát úgymond kitettebb jelenetről van szó, attól még a színészeknek érezniük kell, hogy ha nem is néznek egymásra, de egymáshoz beszélnek. Nem fordulnak egymás felé, nem néznek egymás szemébe, de egymásnak mondják, amit mondanak.

*„Picit nagyobb csatára vártam volna a két tudós között. Jó lett volna, ha egymást még jobban túllícitáljátok, akkor talán még nagyobb lett volna a kulmináció, ami bőven belefért volna a jelenetbe. S még egy mondat a végére, az előadás vége: picit el volt vágva. Nem tudom ez kin múlik, technikán-e vagy Karcsi bácsin, aki az utolsó mondatokat kimondja, mindenesetre éreztetni kell, hogy ez itt a vége. Egyébként köszönöm az élményt, nagyon jól éreztem magam ismét”* – zárta sorait Áron.

**Brestyánszki Boros Roziban** is bennragadt még pár mondat, szintén az előadás végével kapcsolatban:

*„Ugyanezt éreztem én is, talán hiányzott volna ott valami zene, hisz annyi sok szép zene van az előadásban, de így, hogy az utolsó mondat után hirtelen sötét van, picit süket lett a vége.”* Mint kiderült, technikai gondok akadtak, kellett volna, hogy szóljon zene, ez egy nem várt baki volt sajnos.

**László Sándor** tanár urat lassan bevehetnék negyedik zsűritagnak, hisz minden alkalommal hasznos és építő jellegű hozzászólásai vannak. A tanár úr már másodszor látta az előadást, s mint mondta, először is nagyon tetszett neki, s most talán még jobban.

*„Talán azért tetszett most még jobban, mert már ismertem. S itt egyet kell értenem a kollégákkal az érthetőségre vonatkozó megjegyzéseikkel kapcsolatban. A fiatal lányok gyorsabban beszélnek felfokozott lelkiállapotban, mint amennyire tudnak”* – mondta.

Megdicsérte a felnőtt színészeket, mert nagyon szépen, plasztikusan beszéltek, és jól is játszottak. A fiataloknak tehát volt kívül jót és jól játszani, van kitől tanulniuk, hisz nagyon tehetségesek.

*„Tudom, ma a fiatalok pongyolán beszélnek. Valamikor még fontos volt, hogy megértsük egymást, ma már kevésbé fontos, de van kitől tanulnotok. Ha ilyen jó színházat csináltok, kár lenne, hogy ne értsük a szöveg egy részét, mert fontos információk hangzanak el. Ez egy nehéz szöveg, az átlagembernek kell vagy 10-15 perc, hogy megszokja a nyelvezetet. De nagy élmény volt, olyan igazi jó színházi élmény. Jó volt színházban érezni magunkat, ezért csak gratulálni tudok. A zene valóban nyögvenyelősen indult sokszor, de értem hogy más eszközökkel dolgoztatok, helyenként ezért volt néha „süket” egyik-másik rész. De szép este volt, s aki figyelt, meg is tanult ezt-azt a férfi-női kapcsolatokról”* – zárta mondandóját László Sándor.

Szerda Zsófia



# Szombaton a Találkozó színpadán

Dijeső – végéhez ért a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XXVI. Találkozója

Színjátszó Találkozónk díjkiosztó ünnepséggel és a Szabadkai Népszínház Magyar Társulatának vendégjátékával zárul – a nagysikerű *Klamm háborúja* című előadást láthatja a közönség. Klamm szerepében a temerini, Pataki Gyűrű-díjas László Sándort láthatjuk, aki első alkalommal adja elő monodrámáját az itthoni színpadon.

**Április 30., szombat, 18 óra**  
**Ünnepélyes díjkiosztó gálaműsor**

Átadásra kerül a 2022-es találkozó két fő-díja:

- a Pataki László-díj a találkozó legjobb hagyományos keretek között megvalósított előadásáért és
- a Bambach Róbert-díj a legjobb alternatív / új formákat kereső előadásért.

További díjak: Garay Béla-díj a közösség-teremtő tevékenységért • Szilágyi László-díj a legjobb férfi főszereplőnek • Ferenczy Ibo-lya-díj a legjobb női főszereplőnek • Nagy István-díj a legjobb férfi mellékszereplőnek/epizodistának • Magyar Piri-díj a legjobb női mellékszereplőnek/epizodistának • Szántó Róbert-díj a legjobb színpadi beszédért • Közönségdíj • Diákzsűri díja • rangos különdíjak.

**Április 30., szombat, 19 óra**  
**A SZABADKAI NÉPSZÍNHÁZ MAGYAR TÁRSULATÁNAK VENDEGJÁTÉKA**

Kai Hensel: *Klamm háborúja* (70')  
Monodráma

**Rendezte:** Mezei Kinga m.v.

Klamm szerepében: László Sándor m.v.

Fordította: Kovács Kristóf

Súgó/ügyelő: Kulhanek Edina

Az előadásban elhangzik Kovács Áron Ádám *Távol a nagy hegyen* című szerzeménye.

**Az előadásról:**

Kai Hensel 2002-ben Német Ifjúsági Színházi díjjal elismert monodrámája egy tanár és egy osztály különös háborújának története. A tanulók levélben tudatják némettanárukkal, hogy őt tartják felelősnek az előző tanévben, az érettségi előtt öngyilkosságot elkövető iskolatársuk haláláért. Hadüzenetükben teljes ellenállást, igazi passzív rezisztenciát hirdetnek. Klamm tanár úr megpróbál a normális iskolai keretek között tovább tanítani, ám ebben az osztályban ez már nem lehetséges. Majd ő is meghirdeti saját háborúját, immár az egész iskola, valamennyi kollégája és az igazgató ellen. Abban reménykedik, hogy a diákokat ebben a furcsa háborúban maga mellé tudja állítani. Ők azon-

ban továbbra is hallgatással válaszolnak egyre örültebb megnyilatkozásaira. Jelenetről jelenetre foszlik le az elvárásoknak megfelelő viselkedés és modor hősünkről, aki végképp elveszítve a talajt lába alól, olyan tabukat is néven nevez, melyek az iskolai konvenciók alapjait kérdőjelezzik meg.

**Díjak, fesztiválok:**

2020 – A 8. Óbecsei Monodráma Fesztivál (BeFeMon) közönségdíjas előadása.

2021 – A Pataki Gyűrű-díj nyertese Klamm szerepéért László Sándor.



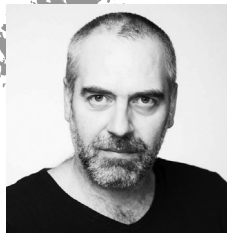


## A XXVI. Találkozó szakmai zsűrije

### Balázs Áron

Sterija-, Pataki Gyűrű-, Jászai Mari-díjas színművész, az Újvidéki Művészeti Akadémia tanársegédje

Bajmokon nőtt fel, ahol amatőr színészként Barácius Zoltán szárnyai alatt kipróbálhatta magát különböző szerepekben, és megszerette a színházat. Középiskolai éve alatt meghívást kapott



a Tanyaszínházba, majd végleg ez a pálya mellett döntött. 1995-ben felvételt nyert az Újvidéki Művészeti Akadémiára, ahol 2004-ben diplomázott Hernyák György és László Sándor osztályában. 2005 óta tanársegéd az Újvidéki Művészeti Akadémián.

1998-tól az Újvidéki Színház társulatának tagja 2016-ig.

Játszott még a Veszprémi Petőfi Színházban, Tatabányán, a Jászai Mari Színházban, Budapesten, a Bárka Színházban, a Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színházban, a Szegedi Nemzeti Színházban, Szabadkán, a Népszínházban, valamint a Kosztolányi Dezső Színházban, a Zentai Magyar Kamaraszínházban és az újvidéki Szerb Nemzeti Színházban.

### Brestyánszki Boros Rozi

dramaturg, író

Azt kérték, írjak egy rövid, motiváló életrajzot, de én arról tudok írni, hogy engem mi motivál. Középiskolás voltam, amikor emlékeim szerint először jártam színházban. Szabadtéri előadás volt, és az egyik színész méteres közelségből nézett szembe velem. Talán Árok Feri volt, már nem emlékszem.



A színház élményére azonban igen. És nem sokkal később, nagyjából hónapok múlva, már magam is rendeztem, színházat akartam csinálni. Azt is tettem. Mintha tudtam volna, hogyan kell. Ma sem tudom. Pedig huszonegy éve ez a hivatásom is. Voltam közönségszervező, művészeti titkár, rendezőasszisztens, díszletasszisztens, plakáttervező,

kellégyártó grafikus, webmester, dramaturg, írtam cikkeket, esszéket, könyveket, színház-történetet, drámákat, sőt, egy kézikönyvet is arról, hogyan kell színházat csinálni. Pedig nem tudom. Annyit tudok, a jó színházcsináláshoz kíváncsiság, alázat, bizalom, szorgalom és szeretet kell. Mindezt nagykanállal kapom Közöttetek, ahová idén tizenegyszer hívtak vissza zsűrizni. És engem ez motivál, ez a kivételes erejű közösségi alkotás, aminek itt, az amatőr színjátszók szemlélén lehetek tanúja és részese. Köszönöm!

### Táborosi Margaréta

rendező-koreográfus, az Újvidéki Művészeti Akadémia tanára

Zentán születtem. A Tisza, a töltes és a népkerti sárgavíz jelenti a fő kötődést a városhoz a családom mellett. Az általános iskolát és a gimnáziumot szintén itt végeztem el, majd elindultam a nagyvilágba. Bő egy évtized után hazaköltöztem, hogy azóta folyamatosan úton legyek. Szimbolikusan és valójában is sokat ingázom, havi szinten több száz/ezer kilométert teszek meg. Szeretek inspiráló zenére autót vezetni.



2007-ben diplomáztam az Újvidéki Művészeti Akadémia (Akademija Umetnosti Novi Sad) színész szakán. Két évig az Újvidéki Színház társulatához tartoztam, ahol a rám bízott szerepekben arányosan tudtam fejlődni.

2009-ben felvételt nyertem a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem rendező-koreográfus szakára, ahol 2014-ben fejeztem be tanulmányaimat. Közben az Újvidéki Művészeti Akadémián kezdtem tanítani színészmesterséget, Hernyák György asszisztenseként.

Jelenleg a Színház- és Filmművészeti Egyetem Doktori Iskolájának a hallgatója vagyok.

A színház(csinálás) büvőkörében maradtam, ám már a színpad másik oldalán (nem színészként) képzelem el alkotói tevékenységem, korszerű, hiteles, sajátos kifejezési formát kereső előadások megkomponálásában.

# Műkedvelők Társasága – játék – közösségi élet – évszázados örökség

Szemezgetünk a Súgó hasábjain a 26. VMASZT-ra készült, temerini színjátszást bemutató kiállítás anyagából

## Élet a második világhézag után, napjainkig

az Ady Endre Magyar Kultúrkör, a Testvériség Amatőrszínház és a Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület színjátszó életének virágzása

### Csak meg kell nézni...

A temerini közönség vasárnap este láthatja először a Szirmai Károly Művelődési és Színházi Egyesület által színpadra vitt SZERELM, ELEKTRA című drámát.

Napjainkban néhány héttel ezelőtt polemikus hangvételű cikkek sorozatát közzélt arról, hogy a drámát már nem juttatjuk tovább a Kanizsán megrendezett amatőr-fesztiválra. A hírdő bizottság és a temerini műkedvelők vitáztak. Nem lehetek igazságot köztük, csupán néhány kétségfelvetést előremutató és elcsúsztatás igényét fejeznek ki.

A temerini értelmiség és nem értelmiség, szinte csaknem fiatalokból álló műkedvelő párdát, megelégedésük szerint, pártatlan sikerrel vitte színpadra az átdolgozott, de olykor kifejezetten fiatalos gondolatokat tartalmazó művet.

A műkedvelők gyakran esnek abba a hibába, hogy nem tudják eljuttatni szerepüket, mert meghaladja képességeiket. Ilyen esetben a közönség nemigen jutalmaz törekvésüket és így kezeltük, hiszen pergő eseményeket akar látni a színpadon.

A SZERELM, ELEKTRA színdarabja mindvégig úgy játszott, mintha szerepüket, hogy a néző csaknem elfeledte, hogy amatőröket lát a színpadon. Folyékonyan, szépen beszéltek és tolmácsolták a komoly gondolatot tartalmazó mondatokat.

A színvonal sikere SOLTIS LAJOSNAK, a fiatal híradós vezetésnek (de nem hivatalos rendezőnek) az érdeme elismerésül. Soltis beállítást szerint ezek óta foglalkoztatja a darab. Így alakította ki, érdeklődésére a jeleneteket és így szépséget a valóban leglátványosabb szerepeket. Híradó: Ágnes, Erőse: Csaba, Varga: Sörgögyi Tibor és a többiek elköltöztek sokban hozzájárult az eredményhez.

Hosszú esték szorgos próbáinak gyümölcsévé került a 1979-es VMASZT-ra, a temerini színpadra. S hogy idehaza mindössze 60-70-en látták a bemutatót, annak oka világos: még mindig szívesebben néz közönségünk vígjátékot vagy operettet, mint drámát. Előszörre előléptetői sokaság elmondta már, hogy ezen változtatni kellene. Az Elektra közreműködők is éppen ezen akartak változtatni. Noha már a darab megújításának tudják, hogy nem számíthatnak közönségsikerre, a művelődési élet előbbrevetése érdekében vállalták a kockázatot. Kanizsán – és a közönség visszajelzéseire – a darabot – Temerinben is bevezetőtől feltöltöttük.

Ahik kérde: a SZERELM, ELEKTRA-t bizonyára a fenti módon változtatták. Ahik nem, javasoljuk nekik, nézzék meg – a 26. VMASZT-án az álláspontra fogják helyezni.



Görgey Gábor *Handabasa* című komédiáját szintén 1979-ben vitték színpadra



A *Macskalak* sztárjai 1981-ben



A *zenélő doboz* két főszereplője, 1982



A *Pletyka társulata*



Az *Apám, a szocialista kulák* című falusi tragikomédiát a Tanya-színház sikeres turnéja után nem sokkal a temeriniak is repertoárjukra tűzték

Műkedvelők Társasága – játék – közösségi élet – évszázados örökség

Szemeztünk a Súgó hasábjain a 26. VMASZT-ra készült, temerini színjátszást bemutató kiállítás anyagából

Élet a második világhéges után, napjainkig

az Ady Endre Magyar Kultúrkör, a Testvériség Amatőrszínház és a Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület színjátszó életének virágzása



A nyílt tengeren

(A Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület Működésnapjának)

Már sok éve nem volt alkalma idős a hazánk... (A nyílt tengeren című műveletéről írt szöveg)

szereplők... (A művelet részletei és szereplői)

A nyílt tengeren

(A Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület Működésnapjának)

Már sok éve nem volt alkalma idős a hazánk... (A nyílt tengeren című műveletéről írt szöveg)

szereplők... (A művelet részletei és szereplői)

1997-ben Mrožek Nyílt tengeren című abszurd drámájával, míg 1998-ban a Csapodár madárkával arattak nagy sikert, többek között a Színjátszók Találkozásján. Mindkét előadást Hernyák György rendezte.

Moziműsor

A temerini Színházmozgalmak műsora a május 14-én a Kézdivásárhelyi... (Moziműsor című műveletéről írt szöveg)

Moziműsor

A temerini Színházmozgalmak műsora a május 14-én a Kézdivásárhelyi... (Moziműsor című műveletéről írt szöveg)



A Hölgyeim, elég volt! című bohózatot 1999-ben állították színpadra



A TTC (TSK) műkedvelő csoportjának egykori tagjai, Zimmermann Katalin, Óvári Imre, Gál Mária és Szabó Péter, a 110 éves a temerini magyar színjátszás című kiállítás megnyitóján, 2004. április 10-én

